

TUTANKHAMUN

GRAVEN OCH SKATTERNA

ÖVNINGSUPPGIFTER
SKRIFTEN

Skriften

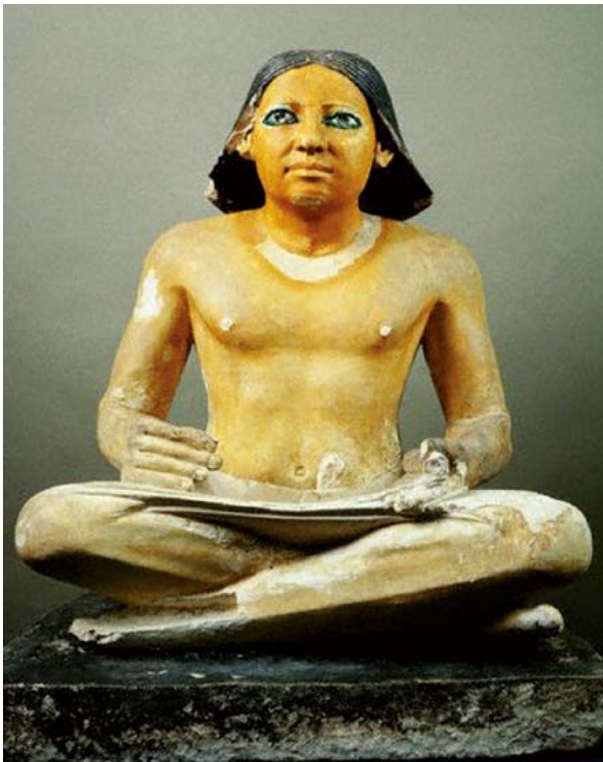
Text A

Vad är hieroglyfer?

I det gamla Egypten pratade man med varandra på egyptiska. Det var ett språk som var besläktat med språken i norra Afrika och i Främre Orienten och det finns bevarat i skrift sedan mycket tidigt. Nuförtiden är Egyptens officiella språk arabiska. Det är bara de kristna i Egypten som fortfarande använder koptiska, den modernaste varianten av det gamla egyptiska språket, under sina religiösa ceremonier.

Det egyptiska språket har självklart förändrats och utvecklats under dessa tusentals år.

Hieroglyferna dök upp i skrift cirka 3 000 f.Kr. Ordet "hieroglyf" kommer från grekiskan och betyder "helig inristning". Hieroglyfskriften bestod av någonstans mellan 700 och 2 500 olika symboler.

Staty av en egyptisk skrivare

De gamla egyptierna ristade in hieroglyfer på många tempel och konstverk men det fanns en nackdel: Det tog lång tid att skriva! Därför använde man också ett skriftsystem som kallas för hieratisk skrift för att skriva på papyrus och på bitar av lergods. Ur den hieratiska skriften utvecklades senare, cirka 800 f.Kr. en skrift som kallas för demotisk skrift.

Människor som kunde skriva hade högt anseende i det gamla Egypten eftersom inte alla kunde läsa och skriva på den tiden. Hieroglyferna kan ha olika betydelser. Vissa hieroglyfer betyder det de avbildar, vissa symboliserar ett ljud och andra användes i skriftspråket men inte i tal. Till exempel satte man bilden av en sittande kvinna eller man efter symbolen för en människa för att visa vilket kön symbolen syftade på. Hieroglyferna kunde skrivas från vänster till höger eller från höger till vänster. De kunde även skrivas uppifrån och ner. Man kan se från vilket håll texten ska läsas om man tittar på symbolerna som visar människor och djur. De är alltid avbildade så att de tittar mot början av texten. Oftast nöjde man sig med att skriva konsonanterna och skrev bara sällan vokalerna.

När faraonernas kungarrike gick under glömdes skriften bort och det var nästan omöjligt att tyda den igen. Det var först med hjälp av den berömda Rosettestenen, som har en inskrift med exakt samma text på grekiska, med demotisk skrift och med hieroglyfer, som fransmannen Jean-François Champollion lyckades tyda symbolerna.

TUTANKHAMUN

GRAVEN OCH SKATTERNA

1. Rosettestenen

Uppgift A

1. Undersök vem Jean-François Champollion var, använd en uppslagsbok och internet. Ta reda på hur han bar sig åt när han översatte hieroglyferna. Skriv en sammanfattning av de viktigaste punkterna. Leta upp staden Rosetta, där Rosettestenen hittades, i en kartbok. Skriv en redogörelse över Champollion och hans liv.
2. Ta reda på var Rosettestenen finns nu. Anteckna dina resultat.

2. Kartuscher

Kartuscher, som man skulle kunna kalla namnvaler eller kungliga ovaler, omgav inskrifter av de egyptiska kungarnas titlar. Kartuschen består av en ram som omsluter faraos födelse- och tronnamn skrivet med hieroglyfer. Ramen föreställer egentligen ett rep med ändrar som överlappar varandra.

Tutankhamuns kartusch

Uppgift B

1. Det finns olika hieroglyfer på Tutankhamuns gyllene tron som du kan se på utställningen. Tutankhamuns kartusch hittar du på tronens högra armstöd.
2. Rita och färglägg Tutankhamuns kartusch på ett stort pappersark.

